

Mi n Đi n : M t làn gió đ i m i th i nh

*Các tù nhân đ c ân xá ra kh i nhà tù Insein ở Rangoun, 12/10/2011
Reuters/Soe Zeya Tun*

G n đây chính quy n dân s Mi n Đi n đã có nh n đ ng thái r t c i m , cho th y Rangoun có v quy t tâm th c hi n c i cách.

Tuy v n t ra hoài nghi v chính sách m c a c a t ng th ng Thein Sein, nh ng h hy v ng r ng làn gió đ i m i n này s không nh là « ng n l a r m », ch m bùng lên r i t t m.

Đ tài này đ c báo Courier International s ra tu n này quan tâm, qua bài d ch đ t a « Nh là làn gió đ i m i nhè nh », t nh t báo The Daily Telegraph c a Anh.

Theo bài vi t, k t sau bu i h i ki n gi a nhà đ i l p, gi i Nobel Hoà Bình, bà Aung San Suu Kyi và t ng th ng Thein Sein - m t c u t ng lãnh - m t lo t các bi n pháp c i cách có tính bi u tr ng cao và c th đã đ c đ a ra, nhi u và nhanh đ n m c, n đ u tiên k t nhi u th p k nay, đ t n c t lâu đã ph i cam ch u b đề nén, nay dám nói công khai v chính tr .

Bài báo nhắc lại một loạt các biện pháp đối mặt đối với chính quyền dân sự Miền Đông theo hướng trong suốt tâm tư qua, như việc mở tờ báo để phản ánh hình ảnh đời sống trên trang mạng, việc cho người dân xây dựng thủy điện Myitsone trên sông Irrawaddy do Trung Quốc tài trợ và xây dựng, hay việc mở blog như kênh duy nhất Internet ..., cho đến việc cho phép phê bình đối lập đối với quyền lên tiếng trên các báo giấy và cho phép thành lập các hiệp hội đoàn (cũng như quyền đối với đình công).

Đáng chú ý nhất là vào ngày 12/10 vừa qua, hơn 6000 tù nhân đối lập ân xá, trong đó có hơn 200 tù nhân chính trị trên tổng số 2000 người đã đối lập từ trước.

Trên các đường phố của thủ đô Rangoun, người ta có thể nhìn thấy nhiều nhóm biểu tình thu hút sự quan tâm trung tâm đến tờ báo và các quán trà, tiệm Internet đang tiến hành hàng loạt việc do mặt của mình, khi có thể bàn tán một cách công khai và tự do hơn với chính trị.

Một cách khác cho thấy sự cam kết của chính phủ đối với lòng tin dân chúng qua việc bổ nhiệm ông U Myint, một thân cận của bà Aung San Suu Kyu làm cố vấn kinh tế cho tổng thống hai tháng trước vừa qua.

Cũng xin nói rõ là ông U Myint - cố vấn chuyên gia kinh tế tại Liên Hiệp Quốc - đã từng chỉ trích gay gắt tình hình kinh tế của đất nước hai tháng trước.

Theo bài viết trên The Daily Telegraph, tổng thống Thein Sein muốn thu hút đầu tư nước ngoài để phát triển nền kinh tế. Tuy nhiên, ông cũng hiểu rõ rằng tăng trưởng tiềm tàng của đất nước sẽ vẫn còn bị kìm hãm do Myanmar và Liên Hiệp Quốc Châu Âu áp đặt lệnh trừng phạt.

Bài báo nhắc nhở, Miền Đông là vùng đất giàu tài nguyên hóa thạch. Đất nước sẽ giàu nguồn dầu mỏ và khí đốt nhiên quan trọng vẫn còn chờ khai thác, nhiều vùng đất nông nghiệp màu mỡ bao la đang thềm và chờ đợi vào Trung Quốc, đem lại minh và người cho vay quý báu của Miền Đông.

Hiện tại, thái độ thận trọng của Mỹ và châu Âu, cũng như những đòi hỏi của họ vẫn không thay đổi. Họ mong muốn nhìn thấy các tù nhân chính trị đối lập từ trước.

Một khác, bài báo cũng ghi nhận một thái độ khá dè dặt trên các đường phố của Rangoun, do người dân vẫn sợ rằng những cách này chỉ là một nhóm lừa dối.

Ng i ta v n th y các nhân viên an ninh th ng ph c lai vãng trong các v t p h p hay các khu v c nh y c m.

Tuy nhiên, The Daily Telegraph cũng nhìn nh n r ng dù v n dè d t, và e s r ng bà Aung San Suu Kyi đang b chính quy n đi u khi n, nh ng nhi u ng i v n nghĩ r ng,

« các cu c h i đàm gi a nhà đ i l p và t ng th ng Thein Sein s không gây c n tr cho ti n trình dân ch th t s .

H c n ph i xem đó nh là m t b c kh i đ u kh quan », theo nh l i nh n đ nh c a m t từ nhân chính tr n i ti ng v a đ c tr t do.

Nh ng t thi gây phi n ph c

K t năm 2009 đ n nay, s công ch c cao c p Trung Qu c « t t » (theo k t lu n nhanh chóng c a các nhà đi u tra trong n c) ngày càng tăng.

Liên quan đ n ch đ này, Courier International đã trích d ch m t phóng s đi u tra c a m ng MMS Trung Qu c v i t a đ « Các t thi gây phi n ph c ».

Bài đi u tra c a m ng MMS Trung Qu c đ n c tr ng h p ông Tr ng H i Tr ng, ch t ch xã huy n Hàm S n, th tr n Hàm Đan, t nh Hà B c.

Lúc còn s ng, ông là m t ng i r t quan tr ng, ph trách toàn b công trình c a chính ph và nh t là luôn đ c bi u d ng vì ngh l c c a ông trong vi c tr ng d ng và tái đ nh c . Ngày 10/7 v a qua, ng i ta phát hi n ông ch t trong t th qu , v i nhi u nhát dao trên c th .

Ngay l p t c nhi u tin đ n d y lên v nguyên nhân cái ch t. Ng i thì cho r ng ông ta b gi t vì xung đ t gi a các th l c chính tr .

Tuy nhiên, tin đ n r ng rãi nh t cho r ng s thù h n t vi c tr ng thu đ t đại có l là ngu n g c c a th m k ch.

Đi u đáng ng c nhiên là 45 ti ng đ ng h , sau khi phát hi n t thi, công an Hàm Đan đã có k t qu đi u tra : Tr ng H i Tr ng đã t t là do ông b tr m u t n ng.

Và trong vòng có 72 giờ, thì th c a n n nhân đã đ c thiêu. Tác gi cho bi t, khi tác gi v a có ý đ nh đ t m t câu h i v i con trai ng i quá c v « b nh tr m u t », ngay l p t c m t ng i đàn ông đ ng tu i đ n can thi p.

Tác gi ghi nh n, trong nhi u v t ng t nh th , v án đ c các c quan quy n l c x lý « nhanh chóng, đ t khoát và an toàn ».

« Nhanh chóng » là vì t t c đ u đ c gi i quy t trong vòng có m y ch c ti ng đ ng h sau khi phát hi n t thi : t vi c ti n hành đi u tra, công b k t lu n cho đ n khâu cu i cùng là thiêu xác.

« Đ t khoát » vì t t c m i kênh thông tin đ u b khóa ch t. M i c quan ch c năng đ u cùng đ a ra m t nh n đ nh, không h n không kém m t t .

V ph n đánh giá n n nhân, lúc nào cũng có m t ki u nh n đ nh m u chung, đ i lo i « đó là m t ng i r t nghiêm túc trong công vi c và r t thân thi n ».

Cu i cùng « An toàn » b i vì v m t ý th c h , gia đình c a ng i quá c đã b đ t đi u ki n và m i ý đ nh c a báo gi i đ ti p xúc v i gia đình đ u b tiêu đi t ngay t trong tr ng n c.

Dù bi t r ng k t lu n c a nhà đi u tra là không th a mãn, nh ng ph n đông gia đình và nh ng thân c n c a n n nhân đ u ch n s im l ng.

Đ ng nhiên, lý do căn b n là cái ch t c a m t quan ch c cao c p th ng gây lúng túng cho các nhà qu n lý và th ng khi n h c m th y b i r i.

Cu i cùng, bài đi u tra cho r ng, s ph n c a m t công ch c cao c p không thu c v anh ta. T i đ t n c Trung Hoa ngày nay, ni m vui và n i kh c a các nhân v t cao c p gi đây đã b dán mác và b ràng bu c vào m t th c t đã b bóp méo và vào t l các giá tr đ i b i. Nh t là trong tr ng h p các v nêu trên.

Vi c kh ng đ nh gi thuy t « t t » cho phép k t thúc nhanh chóng so v i áp l c to l n đang đề n ng lên các c quan ch c năng trong vi c tái phân b quân c trên ph ng di n chính tr đ a ph ng.

Nh ng ng i n i d y c a « đ ng Zuccotti »

Liên quan đ n đ tài xã h i t i M , tu n báo L'Express s ra tu n này có bài nh n đ nh mang

tßa đß « Nhßng ngßi nßi đßy cßa đßng Zuccotti».

Theo bài báo, phong trào « nhßng ngßi phßn nß » Tây Ban Nha, theo phiên bản New York đang diễn lan rộng, đến mức có thể nhßn thấy tiếng vang ngay trong lòng thành phố trung tâm, nên nhân của kháng học. Một làn sóng phản đối có thể gây trở ngại cho chính ông Obama.

Bài báo cho biết, thành phố này, khoảng hơn 50 người thu hút đến trào lưu của xã hội nhßnhßng ngßi chuyển hướng chính là toàn cầu hóa, sinh viên tập do hay nhßng ngßi tình hß trào lưu hippies, đến chiếm đóng tại công viên Zuccotti, phía nam bang Manhattan.

Mục đích của họ là nhßm phản đối chính sách « quy định của thành phố ». Không nhßng thế, làn sóng « nhßng ngßi chiếm phố Wall » đang bắt đầu lan rộng sang đến nhiều bang khác tại Mỹ như Boston, Chicago, San Francisco và tại hơn 1300 thành phố khác, tạo ra các vụ phản công quá đáng của phe Cộng Hòa và nhßng phản ứng mạnh mẽ của Nhà trắng.

L'Express cho rằng, làn sóng phản đối lần này tại Mỹ, tuy không có người lãnh đạo thật sự, cũng không đòi hỏi bất kỳ điều gì, nhßng cũng có thể làm thành một cơn bão chính trị hay là điểu bất lợi cho đảng Dân chủ.

Ông Obama dường như muốn nhìn nhận làn sóng bất bình lần này, nhßng một nào đó, ông cũng dễ sợ cho hậu quả tác động ngược lại cho việc quá chú trọng chính nghĩa dân túy của mình.

Theo l'Express, thật nghiêm trọng cho thành phố có hay mức độ tăng tuy nhiên mức tăng trưởng năm 2008, như hàng triệu người không năng chi trả nên vay của sinh viên sau khi tốt nghiệp ra trường (bình quân 24 ngàn đô-la/ sinh viên) ; hay số mua của thành phố trung tâm giảm mạnh từ 15 năm nay là nhßng nguyên nhân chính khiến cho phong trào phản đối lên đến đỉnh điểm này.

Chính vì thế, phản động là sinh viên đến tham dự phong trào để bày tỏ sự giận dữ của họ tại phố Wall chống lại các khoản lợi nhuận và tiền thuế của giới ngân hàng.

Trong khi đó, cách biệt giàu và nghèo ngày càng lớn. L'Express cho biết, chỉ có 1% dân số nam giới đến 20% số giàu có của Mỹ (con số này chỉ là 10% vào năm 1990).

Đây chính là quân bài mà thành phố Obama muốn sử dụng cho chiến dịch tái tranh cử, khi đưa ra kế hoạch hỗ trợ việc làm, để có tài trợ một phần việc thu thêm thuế nhßng ngßi có thu nhập cao. Một đề án đã bị phe Cộng hòa từ chối.

Một khác, từng từng M kêu gọi lợi ích của một hệ thống tài chính mạnh và tính hiệu quả của hệ thống để nhậm chức.

Vấn đề là khi ông công khai hệ thống ngụy tạo tình hình, phe Dân chủ sẽ làm phật lòng các nhà tài trợ cho chiến dịch tranh cử.

L'Express trích dẫn nhận định của một cựu bộ trưởng Lao động thời Bill Clinton, cho rằng « nếu như làn sóng phản đối biến thành một phong trào thật sự, thì phe Dân chủ có lẽ sẽ khó mà đi vào khiến đến nó hơn là phe Cộng hòa ». Có thể nói, đây là một canh bạc nguy hiểm cho ông Obama.

□

Internet : Lợi và hại

Về lĩnh vực khoa học, tuần báo Le Nouvel Observateur có bài viết thú vị tựa đề « Làm thế nào Internet thay đổi bộ não chúng ta ».

Bài báo cho rằng Internet mang lại cho chúng ta hệ thống đi vào tốt nhất và cả hệ thống đi vào tồi nhất.

Ông Nicolas Carr, 52 tuổi, nhà tiểu luận ngụy tạo M, một chuyên gia về web, đã từng có một cảm giác khó chịu rằng « có cái gì đó hay cái gì đó đang mờ mờ ... não của mình ». Ông không tài nào tập trung được hơn hai phút cho một cái gì, càng ngày càng thấy khó khăn hơn khi đọc các bài văn dài.

Tất cả các cảm nhận đó, ông đã viết một quyển sách tựa đề « Phải chăng Internet khiến chúng ta trở nên ngu độn ? ». Một đề tài hấp dẫn tại M hiện nay.

Thế kỷ thứ 5 trước Công nguyên, Socrate đã từng tỏ ra lo ngại khi cho rằng chức năng của trí não đang bị suy giảm. Và lịch sử đã chứng minh được rằng Socrate đã hoàn toàn sai lầm, vì chức năng đã giúp chúng ta nhận thức hơn. Bởi vì, bộ não của chúng ta là cơ quan có tính đàn hồi cao. Nên nó có thể thích ứng tốt, ngày nay não cũng đang thích ứng với web.

Theo các nhà nghiên cứu, « khi chúng ta lướt trên web, võ não trán trước, bộ phận xử lý toàn bộ quá trình ra quyết định, được biết đến nên bị kích thích ».

Theo họ, « lướt web » có lợi cho trẻ và thanh niên, vì nó cho phép thực hành tính nhanh nhạy của trí tuệ. Ngược lại, vùng não để phát triển ngôn ngữ và trí não sẽ ít được kích thích hơn.

Như vậy, liên lạc Internet đang làm cho ta quên hay là nên xem nó như là trí não đa chức năng đầy sáng tạo và đa khả năng ra quyết định?

Google khiến ta biến thành Alzheimer ?

■

Theo nhà sáng lập Google, thì « bộ não con người là một bộ máy vi tính lỗi thời, nó cần có một bộ vi xử lý nhanh hơn và một bộ nhớ lớn hơn ».

Với Google, bộ nhớ của chúng ta sẽ biến mất. Bởi vì, chúng ta có thể tìm thấy mọi thứ trên trang mạng này, tất cả bài thơ của Verlaine, các bài hát cho trẻ con, đến các bài hát bất hủ của Stones.

Nhưng người dùng cho công nghệ mới đưa cho riêng về web, ta không vì cái gì phải nhớ thuở lòng xưa. Người ta có thể lưu trữ hình ảnh, tin nhắn và cuộc sống của mình...

Tuy nhiên, không hẳn là web sẽ giúp ta giảm bớt hoàn toàn bộ nhớ não.

Theo các chuyên gia, nếu như bộ nhớ ngắn hơn có thể biến hòa, thì bộ nhớ dài hơn, nếu mà ta thông minh lưu giữ những kỷ niệm thì có thể mở rộng một cách tuyệt vời.

Lưu trữ web có làm cho ta trở nên hiểu đúng?

■

Le Nouvel Observateur thì nói, web khiến ta trở nên quá hiểu đúng, siêu kết nối và rất mệt mỏi nhàn?

Theo bài viết, web khiến ta mất tập trung tập trung con cho đến người lớn. Ngày nay, người ta chỉ thích đọc những tin nhắn ngắn gọn, để đo lường.

Người ta thì hỏi đâu rồi các nhà tư sĩ Ailen chuyên làm công việc sao chép? Tác giả bài viết nhìn nhận rằng việc tập trung ngày càng trở nên cam go, trong bối cảnh công việc ngày nay đòi hỏi thôi thúc chúng ta quá mức. Đến mức mà vài doanh nghiệp, chẳng hạn như hãng Canon, đã tích cực mất ngày trong một quý không có tin nhắn qua mạng trong nội bộ doanh nghiệp.

Theo các chuyên gia, « b  nh  của chúng ta trong tình trạng quá nóng liên tục. V i s  ra đ i c a đ n thoại di động thông minh, tình hình c n t i t  h n, b i v i chúng ta lu n trong tình trạng k t n i [...]. Trên Internet, s  chú ý của chúng ta lu n b  thu hút bởi các đ m nh p nh y. Chúng ta c n ph i h c l i cách phân luồng s  quan tâm của mình ».

Li u Internet c  làm cho n o chúng ta b  ghi n ?

C u tr  l i l  c . Th m ch i, nhi u người c n c m thấy khó chịu b t r t nh  l  đ  l  m t việc g i đ .

Nh  tr  ng h p c a Nicolas Carr,  ng viết trong t c phẩm của mình « Đ  u  c của t i nh  b  đ i. N  đ i ph i được nuôi nh  l  Net đang nuôi đ  ng n  v y. V  c ng được nuôi, th i n  c ng th y đ i. Khi t i xa r i n , t i khao khát được xem tin nh n, (...) được v  trang Google. T i mu n được kết n i ».

Th  đ y, do b  kích  ng qu  m c, n n n o của chúng ta liên tục đ i h i c c t c nh n kích thích. Liên tục kh ng ng ng.

  

Tr n trang nh t c c t p ch i.

S  ki n  ng Fran ois Hollande tr  thành  ng viên tranh c  t ng th ng n m 2012 cho đ ng X  h i Ph p v n l  đ  t i thu h t nhiều b o Ph p tu n n y.

Tu n san L'Express quan tâm đ n đ i s ng th  ng ng y của  ng Hollande qua c c ch  đ  nh  t n giáo, nh ng người ph n trong cuộc sống của  ng con c i, b n b , nh ng đ  u b  m t, nh ng s  gi  đ i, th  thao v  nh ng v t th  ng.

Trong khi đ , c ng liên quan đ n nh n v t n y, Le Nouvel Observateur l i chú ý đ n qu  trình tranh c  c a  ng.

Tu n san Courrier International th i đ  ý đ n b u c  t i Tunisia. B u c  t  do d n ch  đ u ti n k  t  sau khi ch  đ  Ben Ali s p đ .

Cu i cùng, t p ch  Le Monde v  l i ch n dung th  t  ng Đ c. B i b o đ m l i nh ng đ m m nh v  y u c a b  Angela Merkel.